

"Thực ra, chúng tôi muốn có quan hệ chính thức với Hoa Kỳ."

Tờ ng th ng Thein Sein t n hành c i cách nh m đ a Miền Điện thoát ra kh i s cô lập trên chính tr ng qu c t (AFP)

□

Hôm qua, 25/11/2011, Miền Điện đã đ nghị cùng Hoa Kỳ xây dựng mối quan hệ chính thức trong t ng lai.

L i kêu g i này đ c đ a ra trong b i c nh vào tu n t i, Ngo i tr ng M Hillary Clinton s t i Miền Điện, m t s ki n đ c đánh giá là quan trọng, mang tính lịch s , b i vì đây là l n đ u tiên, m t lãnh đ o ngành ngo i giao Hoa Kỳ công du n c này.

Mới cách nay không mấy năm, Miền Điện và Hoa Kỳ ở trong hoàn cảnh « đối thoại giữa những người điếc ».

Giờ đây, có nhu cầu đổi ng thái cho thấy cả hai bên đều muốn vượt qua mặt trận mới trong quan hệ song phương.

Chỉ tịch Hội viên Miền Điện, ông Shwe Mann, trước kia là một trong những tổng lãnh có thẩm quyền tại Miền Điện tuyên bố với giới báo chí :

« Thấy rằng, chúng tôi muốn có quan hệ chính thức với Hoa Kỳ. Chúng tôi vui mừng về cuộc viếng thăm rất quan trọng của Ngoại trưởng Hillary Clinton ».

Ngày 18/11 vừa qua, nhân dịp đến Bali, Indonesia để dự Hội nghị Thượng đỉnh Đông Á, tổng thống Mỹ Barack Obama đã trực tiếp đàm phán với lãnh đạo đối lập Miền Điện, giới Nobel Hòa bình, bà Aung San Suu Kyi.

Ngay sau đó, tổng thống Hoa Kỳ đã thông báo với Ngoại trưởng Clinton sang Naypyidaw, bởi vì ông đã nhận thấy có « những le lói tiềm năng » tại Miền Điện.

Vào tối 30/11, bà Clinton sẽ rời Washington sang Miền Điện và sẽ có các cuộc gặp với tổng thống Miền Điện Thein Sein cũng như với lãnh đạo đối lập Aung San Suu Kyi.

Cuộc gặp với bà Aung San Suu Kyi có tầm quan trọng đặc biệt vào lúc Liên đoàn Quốc gia vì Dân chủ, ngày hôm qua, đã nộp hồ sơ lên Ủy ban Bầu cử, đăng ký lập, để trở thành một đảng phái chính trị. Liên đoàn đã bắt đầu từ năm 2010 do tẩy chay cuộc bầu cử.

Ông Jim Della-Giacoma, chuyên gia thu thập thông tin về « International Crisis Group – ICG », được AFP trích dẫn, nhận định :

« Đó là một giai đoạn quan trọng, bởi vì nó cho thấy là Liên đoàn Quốc gia vì Dân chủ có đủ khả năng tham gia vào tiến trình chính trị ».

Vấn theo chuyên gia này, Liên đoàn có vị trí đặc biệt và riêng biệt, nhất là trong quan hệ với cộng đồng quốc tế, bởi vì quốc tế vẫn coi Liên đoàn là lực lượng đối lập duy nhất, chứ không phải là một bộ phận trong phe đối lập Miền Điện.

Điện u gây ngạc nhiên cho giới quan sát là khoảng tháng Ba năm nay, sau khi giới tướng lĩnh cộng quyên chuyển giao quyên l cho một chính phủ được coi là « dân số », tướng tướng Thein Sein, nguyên là tướng lĩnh trong quân đội, đã tiến hành một số cải cách nhằm đưa Miền Điện thoát ra khỏi sự cô lập trên chính trường quốc tế :

Bà Aung San Suu Kyi được mời gặp giới lãnh đạo Miền Điện nhiều lần, chính quyên n trở lại do cho hàng trăm tù chính trị, ban bỏ luật bất u tình, luật thành lập hiệp hội, kêu gọi giảm kiểm duyệt thông tin và báo chí ...

Tướng tướng Thein Sein đã nhanh chóng rút hái được những thành quả vượt quá số mong đợi : Hiệp hội các nước Đông Nam Á – ASEAN đã quyên t để nh trao cho Miền Điện quyên n làm chủ tịch luân phiên của khu vực này vào năm 2014 và tướng tướng M của Ngoại giao sang nước này.

Thực ra, ngay từ năm 2009, Ngoại giao Clinton đã cho xem xét lại chiến lược trở ng ph và cô lập Miền Điện vì Washington nhận thấy là các biện pháp này, được áp dụng từ cuối những năm 1990, không có hiệu quả .

Chỉ tịch H của Miền Điện Shwe Mann cũng thừa nhận : « Đúng là những thay đổi chính trị đã diễn ra nhanh hơn chúng tôi nghĩ » và ông còn hứa sẽ có những cải cách khác tiếp theo.

Cho đến nay, cộng đồng quốc tế vẫn chưa xóa bỏ hoàn toàn nghi ngờ là giới tướng lĩnh trong quân đội, được biết là tướng tướng Than Shwe, nguyên là nhân vật số một của chế độ độc tài trước đây, vẫn giữ tay chính quyên n « dân số » ở hậu trường.

Chỉ tịch H của Miền Điện trở n an là tướng tướng Than Shwe « đã thực sự nghỉ hưu », ông ta không hề có vai trò gì đối với chính sách của tân chính phủ và các cơ quan quyên n của chế độ cũ i Miền Điện.

Đây là lần đầu tiên, một lãnh đạo cao cấp của Miền Điện đã công khai khẳng định đi u này.